

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt XXIX. In quo primo verborum genere, quæ interdum Spiritus
recollictus in se efformare solet, disputatur. Eorum causa assignatur,
commodaque & incommoda, quæ ex illis emergere possunt, adducuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

multa circa quamlibet illarum, secundum discrimina modosque earum dicenda occurrerent; cuiusmodi enim sunt, ut iudicem nunquam posse integram illarum notitiam haberi: quare satis mihi est, quod (ut mihi videtur) abunde illarum substantia explicata sit, doctrinaque & cautela pro illis, & pro omnibus alijs, ipsis similibus, quæ animæ contingere possent, necessaria, tradita. Id ipsum etiã circa tertium apprehensionum modum præstabo, quem dicebamus esse supernaturales loquutiones absque vlllo corporei sensus interuentu, spiritualibus personis fieri solitas: quæ licet multiplices sint: omnes tamen ad has tres reduci posse arbitror, videlicet ad loquutiones seu verba successiua, formalia & substantialia. Successiua appello, verba quædam & rationes, quas spiritu ipse, in seipso receptus seu collectus, conuenit secum ipse efformare & ratiocinari. Formalia sunt quædam verba distincta, & efformata, quæ spiritus non iam à seipso, sed ab aliquâ aliâ persona aliquando recolletus, aliquando verò minimè, suscipit. Substantialia sunt quædam alia verba, quæ etiam formaliter spiritui fiunt, interdum recolletus, interdum verò nequaquam, quæ verba in intimis Animæ substantiam illam & virtutem, quam significant, producant. De quibus omnibus hic ordine suo differemus.

CAPVT XXIX.

In quo de primo verborum genere, quæ interdum Spiritus recolletus in se efformare solet, disputatur. Eorum causa assignatur, commodaque & incommoda, quæ ex illis emergere possunt, adducuntur.

Qua ratione verba successiua formantur.

Quotiescunque accidunt hæc successiua verba, id fieri solet, cum spiritus

introuersus est, & alicui considerationi admodum intentus, & veluti absorptus, & circa eandem, de qua meditatur materiam, ipsemet Spiritus vnus ex alio deducendo, verba rationesque admodum appositae efformat, facitque hoc cum tanta facilitate & distinctione; necnon circa materiam illã res ad eò sibi ignotas ratiocinando detegit, ut omnino illi videatur non esse se illum, qui hæc facit, sed aliam personam, quæ interius illum alloquitur, vel illi responderet, eumque erudit: Et ut verum fatear, magna subest causa hæc cogitandi, & suspicandi: ipsemet enim secum colloquitur, sibi que respondet quemadmodum vna persona cum alia loqueretur: & aliquo modo ita est. Quãuis enim ipsemet Spiritus sit ille, qui hæc efficit, Spiritus tamen sanctus multoties fert opem illi, ad efformandos producendosque illos conceptus, verba & rationes, veritati consentaneas. Vnde & illa pronunciat ac dicit sibi ipsi ac si esset distincta persona. Cum enim intellectus vnitus tunc, & agglutinetur sit veritati illius rei, quam considerat, & Spiritus Diuinus sit etiam illi coniunctus; hinc prouenit, ut communicando hoc modo intellectus cum spiritu diuino, veritate illa mediante, efformet simul interius & successiue cæteras veritates, quæ ad illam rem, quam mente versabat, pertinent, aperiente tamen ostium, lumenque præbente Spiritu S. vero Doctore. Hic siquidem est vnus, ex modis illis, quibus docet Spiritus sanctus. Hocque modo illuminatus & instructus ab hoc magistro inellectus, veritates illas penetrando, efformat simul illa effata seu dicta, super veritatibus aliunde sibi communicatis. Ita ut merito dicere possimus. Vocem, vocem esse Iacob, manus autem manu Esau. Nec vnquam credere sibi que persuadere poterit, qui huiusmodi res percipit hoc

hoc se modo res habere, sed verba dictaque illa, alterius etiam esse personæ. Ignorat enim quanta facilitate valet intellectus sibi ipsi formare verba, super conceptibus, & veritatibus etiam ab alia persona sibi communicatis.

Et licet verum sit illi communicationi ac illustrationi intellectus nullam, natura sua, subesse falsitatem & deceptionem; potest nihilominus subesse, imò sæpenumero subest formalibus verbis, rationibusque quas super illis intellectus format. Cum enim lux illa, quæ ei confertur, interdum sit admodum delicata, & spiritualis, ita ut non attingat intellectus perfectam illius cognitionem, ipse verò sit ille, qui (sicut diximus) ex seipso rationes efformat; hinc est, ut crebro formet illas à veritate alienas, aliquando autem verosimiles, vel imperfectas. Cum enim à principio veritatis filum artipuerit, statimque ex suo addat habilitatem, vel potius ruditatem, & inertiam vilis, & abiecti intellectus sui; facile illi est, varias res secundum capacitatem suam comminisci, idque taliter, ac si aliqua persona loqueretur. Noui ego personam quandam, cui cum huiusmodi successivæ fierent loquutiones, inter alias verissimas & substantiales, quæ de sacratissimo Eucharistiæ Sacramento formabat, inveniabantur nonnullæ, admodum erroneæ.

Et non mediocriter admiror id, quod nostris istis contingit temporibus: quod scilicet quamcunque vulgaris Anima, quæ vix modicum quid meditationis, adepta est: si aliquas ex istis percipiat loquutiones, alicuius introversionis tempore, confestim illas velut à Deo perfectas æstimat & appellat, atque ita esse certo supponit, dicendo. Dixit mihi Deus: Respondit mihi Deus, cum tamen aliter res habeat; ipseque (vix diximus)

ut plurimum sibi eas dicant. Desiderium præterea, & amor, quo erga res huiusmodi in spiritu flagrant, efficit, ut sibi ipsi illa respondeant, & Deum sibi ea dicere, ac respondere arbitrentur. Hinc in magna huiusmodi homines ruunt deliramenta: nisi potenter sese coerceant, & is, qui illarum spiritualem curam gerit, eis persuadeat, istiusmodi discursuum abnegationem. Plus enim ex discursibus istis, ineptiarum subtilitatum, ac impuritatis eliciunt animæ, quam humilitatis mortificationisque Spiritus, dum magnâ se iam rem adeptos esse, Deumque sibi fuisse loquutum existimant, cum tamen paulò plus nihilo fuerit, aut nihil, aut minus nihilo. Quid enim quæso, aut quale esse potest illud, quod humilitatem, charitatem, mortificationem, simplicitatem sanctam, silentiumque non ingenerat? Quamobrem dico posse rem hanc magno esse obstaculo, ne ad unionem divinam possit perveniri, nõ mediocriter. n. animâ ista magnificientem, à fidei abyssu abducunt, in quo debet intellectus obscurus permanere, & obscuratus per amorè tendere in fide; non autè per rationes multas.

Quod si objicias, cur privari debeat intellectus veritatibus illis, in quibus à Spiritu Dei illuminatur, atque adeo à maligno Spiritu oriri non possunt? Respondeo & aio, Spiritum sanctum illuminare intellectum recollectum, illuminare autem iuxta modum recollectionis eius; Cum autem nullam maiorem recollectionem possit reperire intellectus ea, quæ inveniuntur in fide, in nulla alia re illuminabit eum magis Spiritus sanctus, sicut in fide. Quanto enim purior exactiorque fuerit Anima in perfectione fidei viæ, tanto plus etiam charitatis infusæ à Deo consequitur, quod verò plus charitatis obtinet, eò amplius illustratur à Deo, maioraque ipsius dona adipiscitur. Et quam-

Qualiter
spiritualis
Magister
cum huius
modi ani-
mabus sese
gerere de-
beat.

Magni
momenti
circa præ-
dicta du-
bium.
Et eius se-
luctio.

B.

Iohannis
in CruceOpera
Mystica

NVI

124

quamuis non diffitear in illa veritatum illustratione, aliquam animæ conferri lucem: tantum tamen, quantum ad eius qualitatem attinet, differt ab ea luce, quæ à fide absque clara intelligentia promanat, quantum nobilissimum preciosissimumque aurum, à vilissimo metallo, quod verò, spectat ad copiam ac affluentiam lucis, ita hæc fidei illam superat, sicut excedit mare, aquæ stillam. Priori namque modo confertur Animæ, vnus, duarum aut trium veritatum sapientia: hoc verò posteriori, communicatur illi generaliter Dei sapientia, quæ est Dei filius, vna simplici vniuersalique notitia, quæ tribuitur Animæ in fide. Quod si dicas vtrumque bonum esse, nec vnum impedire aliud. Respondeo impedire plurimum, si illud magni-penderit Anima. Hoc enim nihil est aliud, quam occupari iam rebus claris paruique momenti, quæ satis sunt ad impediendam communicationem abyssi fidei, in qua secretè ac supernaturaliter erudit Deus Animam, illamque (ipsa modum ignorante) virtutibus, ac donis sublimem efficit. Vtilitas porro quam communicatio illa successiva efficere debet, nequaquam sequi debet, desigendo in ea, magno cum studio intellectum: hoc quippe modo potius eam à se diuerteret, & abigeret, iuxta illud, quod in Canticis dicitur Animæ Sapientia: *Auerte oculos tuos à me, quia ipsi me auolare fecerunt*, id est, longe à te recedere, meque sublimius eleuare; sed debet simpliciter ac sincere, & nullo intellectus conatu in illis, quæ supernaturaliter communicantur perscrutandis adhibito, voluntatem cum amore, Deo applicare: amore si quidem mediante, illa bona communicantur, atque hoc modo copiosius quam antea conferuntur, si enim rebus istis, quæ supernaturaliter ac passimè tribuuntur animæ, sese ad iuon d o intel-

*Mira fidei
prestatio,
& immen-
sitas.*

*Per fidei
lucem cõ-
municatur anima
Diuina
Sapientia.*

*Qualiter
se gerere
debeat anima
in cõmuni-
cationibus
Diuinis?
Cant. 6. 4.*

lectus, vel aliarum potentiarum habilitas, industriaque interponere voluerit, nequam naturalis ipsarum modus & ruditas res tam sublimes attinget; vnde necessario illas suo modo contrahet coarctabitque, & consequenter eas variabit, ac diuersas reddet; sicque necessario, errandi se periculo exponet; rationesque illas ex proprii Iudicij arbitrio formabit, quod iam non erit supernaturale, nec illi simile: sed valde naturale, ac vile.

Verùm reperiuntur nonnulli intellectus, ad eò viaces, & acuti, quod statim ac sese intra se recipiunt, alicui considerationi vacantes, naturaliter magna que cum facilitate dum conceptibus discussis intendunt, conceptus suos in dicta verba rationesque ad modum vias efformant, eaque Dei esse arbitrantur; cum tamen non proveniant, nisi ab ipso intellectu, qui si aliquo modo ab operatione sensuum fuerit liberior, solo naturali lumine, absque aliqua supernaturali ope vniuersa hæc præstare potest, & his multo maiora. Eres hæc valde ordinarie occurrit, multique se ipsos fallunt, existimando magnam ac sublimem se adeptos orationem, Deique communicationem, & ea, quæ illis in hac tua introuersione occurrunt, vel scribunt, vel conscribi faciunt: & crebro euenit, vniuersa illa nihil prorsus esse, nullamque alicuius virtutis substantiam continere & ad nihil aliud deseruire, quam vt vanitatis ac superbix ansam præbeant.

Istiusmodi homines discant ista spernere, voluntatemque suam in fortitudine amoris humilis, & serio bonorum operum exercitio fundare, imitentur etiam in patiendo filij Dei vitam, seiplos in omnibus mortificando; hæc siquidem est via ad omne spirituale bonum perueniendi, non autem multi interiores discursus.

Successus istis interioribus verbis non

NOTA.

NOTA.

Qualiter
se gerere
debeat anima
in cõmuni-
cationibus
Diuinis?
Cant. 6. 4.

mediocriter sese immisceat, ac insinuat dæmon, in ijs præsertim, qui ad ea proni sunt, illisq; addicti. Quo enim tempore recollectionem internam inchoant, consuevit dæmon copiosam illis digressionum materiam, offerre, efformando per suggestionem intellectui conceptus & verba, hocq; modo sensim, & subtilissimè præcipitat, decipitque eos rebus verosimilibus. Hoc pacto communicare se illis solet, qui aliquod cum eo pactum, siue tacitum, siue expressum inierunt. Eodemque modo se quibusdam hæreticis præsertim verò Hæresiarachis communicat, informando, & imbuendo eorum intellectum conceptibus, rationibus subtilibus admodum, falsis tamen, & erroneis.

Ex dictis hucusque patet, Locutiones istas successiuas à tribus in intellectu causis promanare posse, nempe à spiritu Diuino, qui illum mouet illustratque: à naturali lumine ipsiusmet intellectus, & à Dæmone, qui illi per suggestionem loqui potest. Iam verò adferre nunc signa indiciaq; ad dignoscendum quando ab vnâ causâ, quando verò ab alterâ proficiuntur, operosum difficileque esset, præsertim talia, quæ integrè & perfecte rem hanc demonstrant. Nonnulla tamen generalia assignari possunt, sunt autem ista: Quando in verbis conceptibusque amat anima, & simul amorem, cum humilitate & erga Deum reuerentiâ percipit, signum est adesse ibi Spiritum sanctum, qui quoties aliquos concedit fauores, hisce eos inuoluit regumētis. Quando verò à solius intellectus perspicacis lumine procedunt, ipse tunc cuncta efficit absque vllâ virtutum operatione (licet possit naturaliter voluntas amare, in notitiâ lumineque cognitarum veritatum illarum) meditatione verò transtactâ, remanet arida voluntas, quamuis nec ad vanitatem, neque ad malum

procliuis; nisi forte dæmon postmodum eam de istis tentet; quod tamè secus accidit in verbis illis, quæ à bono spiritu originem traxerunt, illis enim transtactis, remanet vt plurimum voluntas Deo bene affecta & ad bonum propensa: quamuis etiâ interdum voluntas possit remanere arida, licet spiritus boni cõmunicatio præcesserit, ita Deo ad vtilitatem animæ disponente. Nonnunquam etiam non adeò experietur Anima operationes, vel motiones virtutum illarum, quamuis illud bonum fuerit, quo perfruita est; & idcirco arduum esse dixi, agnoscere interdum discrimen, quod inter eas versatur, ob varietatè effectuum, quos diuersis vicibus relinquunt, verum isti, quos insinuauimus, sunt communiores, quamuis aliquando copiosius deriuentur, aliquando verò minus. Illæ etiam, quæ Dæmonis sunt, aliquando sunt cognitu difficiles: licet enim vt plurimum reddant voluntatè in Dei amore remissam siccamque, & animum ad vanitatem, estimationè vel propriam complacentiâ propensum; nihilosecius tamen instillant, aliquando animæ falsam quandam humilitatem, & voluntati affectum feruidum, in proprio fundatum amore, vt interdum opus sit hominem valde esse spiritualem, vt eius fraudes queat agnoscere. Quod idcirco dæmon facit, vt melius latere possit, qui etiam optimè nouit sentimentis illis, quæ excitat, lachrymas prouocare; vt valeat imprimere Animæ affectiones amoreque, quos ipse intendit. Semper tamen nititur ipsorum mouere voluntatem, quo interiores illas cõmunicaciones magnificiât, vt sese illis dedant, & in illis, quæ non sunt virtutis exercitia; quin potius occasio faciendi iacturam virtutum iam acquirarum, Animam detineant.

Reliquū est, vt hac necessariâ, circumspeditione & cautelâ, in vtrisque vitamur

P

si deci-

*Dæmonis
allocutio-
nes cog-
nitæ diffi-
ciles.*

*Si locutio-
nibus istis
decipi no-
limus de-
betus eas
paruisa-
cere.*

B.

Iohannis
in CruceOpera
Mystica

NVI

124

si decipi, aut certè à destinato cursu præpediri nolimus; nimiram vt non magni ea faciamus, sed in id duntaxat toto incumbamus pectore, vt fortiter efficaciterque voluntatem nostram ad DEVM dirigere, legem eius, ac sancta consilia perfectè adimplere noscamus, hæc quippe est sapientia sanctorum, sitque nobis satis nosse mysteria & veritates cum ea simplicitate ac veritate, cum qua nobis ab Ecclesia proponuntur, hoc enim ad voluntatem summopere inflammandam sufficit; nec nos profunditatibus, curiositatibusque alijs inuestigandis occupemus, in quibus periculum abesse, prodigij instar est. Ad hoc namq; propositum S. Paulus ait, *Non plus sapere quam oportet sapere.* Et hæc quantum ad successiua verba spectat, dixisse satis sit.

NOTA.
Mirabile
compendiū
acquiren-
de sancti-
tati.

CAPVT XXX.

De interioribus verbis, quæ spiritui, supernaturali via formaliter sunt, differitur. Admonetur etiam Anima damni, quod ea possunt inferre. & necessaria datur instructio, ad cautiè circumspicereque in illis, ne decipiatur, agendum.

Secundum interiorum verborum genus, sunt verba formalia: quæ interdum via supernaturali spiritui, absque alicuius sensus interuentu, dicuntur; & hoc sine spiritus sit collectus, siue non. Dixi ea formalia, formaliter enim percipit spiritus ea ab alio profertur, absque vlla sua operatione. Quam etiam ob causam plurimum ab illis, de quibus immediate agimus, differunt; non enim ideò duntaxat diuersa sunt, quia absq; aliqua spiritus actione contingunt, sicuti veniunt in alijs, verum etiam

Quæ sunt
verba for-
malia:
Ex eorum
ab alijs
verbis dif-
feruntur.

quia (vt dictum est) interdum accidunt sine spiritus recollectione, imò nihil minus quam ea, quæ dicuntur, spiritui cogitante. Quod tamen secus in prioribus illis successiuis contingit, semper enim ea, circa illa, de quibus tunc cogitatur, versantur. Hæc de quibus nunc agimus verba interdum sunt apprimè formata, interdum verò non adeò: multoties quippe sunt conceptuū instar, per quos aliquid illi iam respondendo, iam aliquo alio modo spiritui ipsius loquendo, dicitur. In his aliquando, vnum solum percipitur verbum, aliquando duo, vel etiam plura; interdum sunt successiua sicuti præterita; solet enim diutius protrahi, vel doctrinā præbendo, vel de aliqua re cum anima cōferendo, omnia tamen absq; vlla spiritus actione sunt, eoque modo cuncta percipiuntur, ac si vna persona cum alia loqueretur. Quemadmodum legimus euenisse Danieli, qui ait, quod Angelus secum loquebatur: *Et locutus est mihi Gabriel, dixitq; &c.* quod formaliter & successiue fiebat loquendo in suo spiritu, illumque instruendo, sicut etiam ibi dixit Angelus: se ad eum docendum venisse.

Verba hæc, cum non sunt plus quam formalia, modicum in Anima effectum relinquunt. Vt plurimum enim ad docendum duntaxat, vel in aliqua re præbendam lucem deferunt, quem effectum vt consequantur, minimè necessarium est, vt alium efficaciorum producant præter eò, ad quem destinata sunt, finem. Hunc verò docendi & illuminandi effectum, quando à Deo proueniunt, semper producant in Anima, effusunt enim illam promptam, & dilucidam in eo, quod illi iubetur, vel de quo eruditur. Quamuis aliquando nō tollant ab anima repugantiā & difficultatē, quin potius solet illā anima maiorem sentire: quod propter maiore eruditionē, humi-

Veritas
quædam
sunt de-
taxat for-
malia,
modicū
Anima
effusum
producit